

İsmail Hakkı DÜMBÜLLÜ
(1897 Üsküdar – 05 Kasım 1973 İstanbul)
www.karagozevi.com

Toptaşı Rüştîye-i Askeriyye'deki eğitimini tiyatro sevgisi yüzünden yarım bıraktı.

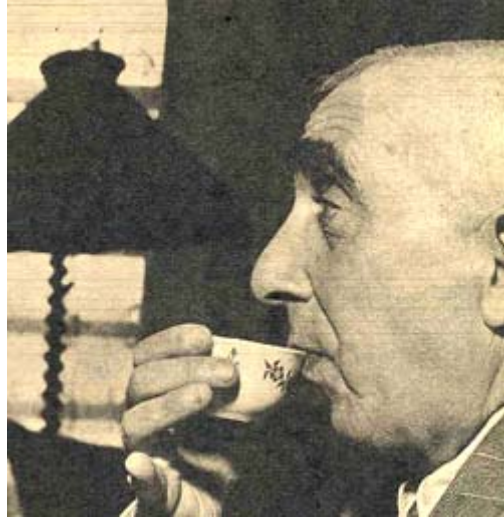
İsmail Hakkı, bilindik adı ile Dümbüllü İsmail Efendi 1897 yılında Üsküdar'da Süleymanağa Mahallesi'nde dünyaya geldi. Babası II. Abdülhamid'in silahşorlarından Zeynel Abidin Efendi, annesi Fatma Azize Hanım'dır. Asker olmasını isteyen babası İsmail'i, Toptaşı Askeri Rüştîyesi'ne yazdırır.

Zabit olmasını isteyen ailesine rağmen İsmail, Dilkuşa Tiyatrosu'nda Kel Hasan'ı seyredip tiyatrocü olmaya karar verir. İsmail tiyatrocü olma isteği ile Toptaşı Askeri Rüştîyesi'ni (günümüzde Sokollu Mehmet Paşa İlköğretim Okulu) yarım bırakıp Üsküdar İttihat-ı Terakki Mektebinde okula başlar. Gazeteci Burhan Felek'le aynı okuldan mezun olur.

İsmail Efendi, profesyonel anlamda oyunculuğa Şehzade Başı Tiyatrosu'nda başlamıştır. Dönemin büyük oyuncularından Kel Hasan Efendi'nin oyunlarından önce sahne alır ve tek perdelik komediler oynar. Seyircinin beğenisini kazanınca sanatını kendi topluluğunda uzun yıllar sürdürür. İstanbul ve Anadolu'da tiyatro salonlarında ve bahçelerde sahne alır.

İsmail Efendi, Dümbüllü, adını nasıl aldığını şöyle anlatır; "Peruz Hanım vardı kantocu, Şamran'dan evvel. Bu Peruz Hanım o zamanın en birinci kantocusuydu. Hem de beste yapar, güftesini de kendisi yazardı. Dümbüllü diye bir kanto söylerdi. Buna bir gazel ilave ederek söylemeye başladım. 'Dümbüllü, Dümbüllü, Gabarala, mabarala, Dümbüllü' diye oynardık. Böylece Dümbüllü adı üzerimde kaldı."

Dümbüllü İsmail Efendi geleneksel sahne sanatlarımız içinde ayrı bir yeri olan Ortaoyunu ve Tuluat'ın son büyük ustalarının başında gelir. Oynadığı oyunlar arasında; Gözlemeci, Kavuklu'ya Hile, Çifte Hamamlar ve Kanlı Nigar'ı sayabiliriz. Kendisini izleyenler arasında Halife Abdülmecid Efendi, Şehzade Faruk Efendi, İsmet İnönü ve Mustafa Kemal Atatürk de vardır.

İsmail Dümbüllü, sinemada çeşitli filmlerde roller almıştır. Filmleri;
1946 Harman Sonu (Köy Güzeli), Kızılırmak-Karakoyun
1947 Kılıbıklar
1948 Keloğlan, Dümbüllü Macera Peşinde
1950 Sihirli Define, Harman Sonu Dönüşü
1951 Ne Sihirdir Ne Keramet, İncili Çavuş
1952 Dümbüllü Sporcu, Vur Patlasın Çal Oynasın, Yıldızlar Revüsü
1953 Kırk Gün Kırk Gece
1954 Mihriban Sultan, Dümbüllü Tarzan, Fındıkçı Gelin, Bayram Gecesi, Nasreddin Hoca ve Timurlenk
1955 Curcuna
1959 Şeytan Mayası
1962 Gol Kralı Cafer, Ekmek parası
1963 Temem Bilakis
1965 Serseri Aşık, Nasreddin Hoca, İstanbul Kazan Ben Kepçe, Soyтары
1971 Afacan Küçük Serseri, Nasreddin Hoca
1973 Dikiz Aynası, Memiş

Bu filmler içinde Nasreddin Hoca ile ayrı bir beğeni kazanmış, rolle beraber anılmaya başlamıştır.

1973 yılının Mayıs ayına kadar rahatsızlığına rağmen çalışmalarını sürdürür. 50 yıllık sanat hayatını bir jübile ile kapatmış ve dinlenmeye çekilmişken, bir trafik kazası geçirir. Kendini toparlayamaz ve kazadan yaklaşık bir ay sonra 5 Kasım 1973 Pazartesi günü İstanbul'da vefat eder. İstanbul Boğaz Köprüsü'nün açılışından sonra köprüden geçen ilk cenaze Dümbüllü İsmail Efendi'nin cenazesidir.

İsmail Dümbüllü 76 yıllık yaşantısı boyunca ailesi ve halk tarafından sevilen, sayılan, insan sevgisi ile dolu bir eski zaman beyefendisi olarak yaşamıştır. Ölümü üzerinden 33 yıl geçmesine rağmen, yeni kuşaklarca adı unutulmamış, Ortaoyunu ve Tuluat tiyatromuzun temel taşlarından olmuş abide bir Üsküdarlıdır.